Chirurgia (Bucur). 2021;116(3):361-367
http://dx.doi.org/10.21614/chirurgia.116.3.361

Fibrozã asociatã cu abces retroperitoneal dupã tratamentul multimodal al carcinomului cervical - raportarea unui caz și scurtã revizuire a literaturii

Alexandru Florin Sãvulescu[1], Cristian Cîrlan[1], Anca Angela Simionescu[2], Andreea Iulia Budrugeac[1], Alexandra Bianca Ionescu[1], Dragoș Stanciu[1], Florin Cristian Blãjuț[1]
[1]Departement of General Surgery, "Dr. Carol Davila" Central Military Emergency University Hospital, Bucharest, Romania
[2]Department of Obstetrics and Gynecology, "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy, Filantropia Hospital, Bucharest, Romania

Rezumat

Tratamentul multimodal al cancerului de col uterin cuprinde histerectomia radicală asociată cu limfadenectomia, radioterapia pelvină şi chimioterapia. Fibroza postinflamatorie şi postcancer, asociată cu sindromul de fibroză post radioterapie (RFS) şi limfedemul pot fi cauza unor complicaţii severe şi a alterării calităţii vieţii.

Cazul clinic: Prezentăm cazul unei paciente de 40 ani, după 7 luni de la terminarea tratamentului standard pentru carcinom scuamos epitelial de col uterin stadiul IIA1 FIGO, care, datorită fibrozei abdominale şi retroperitoneale importante manifestate prin simptomatologie digestivă, a prezentat o alterare a calităţii vieţii după tratament. O colecţie abdominală simptomatică şi un abces retroperitoneal au fost tratate în departamentul de chirurgie prin drenaj percutanat şi multiple laparotomii exploratorii de mai multe ori, pe durata unui an. S-au identificat obstrucţie intestinală, tumoră pelvică abcedată, fistulă colo-cutanata şi colo-colică stîngă, aderenţe intraabdominale şi ureterohidronefroza stângă. Evoluţia post-
operatorie a fost nefavorabilă cu hemoragie digestive superioară, probabil prin fistula entero-mezenterică cu decesul pacientei.

Concluzie: fibroza poate contribui la evoluţia clinică nefavorabilă, cu complicaţii multiple şi management dificil. Tratamentul chirurgical este îngreunat de fibroza intra şi retroperitoneala, fibroza postneoplazie, şi cea post enteropatie radică, asociată cu boală inflamatorie pelvină. Diagnosticul de abces retroperitoneal poate fi dificil, datorită simptomatologiei nespecifice.

Cuvinte cheie: fibroză, cancer col uterin, radioterapie, complicaţii gastro-intestinale, enteropatia de iradiere, sindromul de fibroza radică